

РЕЦЕНЗУВАННЯ

РЕЦЕНЗІЯ

на наукове видання Кунаєва А.Ю. Оцінювання ефективності менеджменту авіабудівного підприємства: теоретичні, методичні, прикладні аспекти: монографія / за наук. ред. проф. Гудзя П.В. Запоріжжя: ЗНТУ-ФОП Мокшанов В.В., 2018. 296 с.

Україна залишається однією із небагатьох країн з інтелектуальною та інноваційною економікою, спроможною підтримувати, модернізувати та вдосконалювати технологічні процеси з повним циклом виробництва літаків і гелікоптерів. В цих умовах пріоритетним економічним завданням є розвиток конкурентоспроможних підприємств у проривних галузях національної економіки, зокрема в авіабудуванні, активізації транспортних, комунікаційних, сервісних зв'язків і відносин між суб'єктами господарської діяльності, підвищення взаємозв'язаності коопераційних стосунків, напрямів виробничої спеціалізації. Ефективність управління авіабудівними підприємствами виступає провідною домінантою цих перетворень, а її оцінювання – інструментом прийняття рішень. Впровадження сучасних технологій управління в практику авіабудування, використання теоретичних, методичних і прикладних аспектів діагностики та оцінювання ефективності менеджменту і управлінської праці дозволяють адаптувати вітчизняний менеджмент до провідних і конку-

рентних світових виробників авіапродукції, що робить дане дослідження важливим як в теоретичному, так і прикладному ракурсі.

Роботу відзначає структурно-логічна послідовність викладення матеріалу, використання сучасних досягнень економічної науки, зокрема розвиток підприємств авіаційної галузі в контексті економіки знань. В монографії розроблено теоретико-методологічні основи формування та функціонування системи оцінювання ефективності менеджменту авіабудівного підприємства, зокрема, прикладних аспектів впровадження засобів та інструментів оцінки ефективності, що розвиває теорію ефективності виробничого підприємства.

Проведений Кунаєвим А.Ю. ґрунтовний науковий аналіз з використанням дедуктивного методу шляхом декомпозиції системи оцінювання ефективності менеджменту підприємства дозволив ідентифікувати складові ефективності, які мають місце у діяльності авіабудівного підприємства: зовнішня ефективність менеджменту організації, що відображає результативність підприємства у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем; внутрішня ефективність суб'єкта управління, як ефективності управлінської праці; внутрішня ефективність об'єкта, як ефективності функціональних елементів (видів діяльності) об'єкта управління, що сприяє розвитку теорії ефективності менеджменту.

Автором розроблено удосконалено структурно-логічну композицію функціонування системи оцінювання ефективності менеджменту підприємства на засадах стратегічного менеджменту і цільового підходу, що відображає галузеву специфіку і дозволяє встановити причинно-наслідковий зв'язок між рівнем задоволеності споживачів і ефективністю управління.

Практичну цінність представляє запропонований методичний підхід до виявлення сімейства бізнес-процесів авіабудівного підприємства: основні бізнес-процеси; обслуговуючі бізнес-процеси для основних; бізнес-процеси розвитку; бізнес-процеси управління; бізнес-процеси, які створюють необхідні умови для прийняття та реалізації управлінських рішень (бізнес-процеси обслуговуючі управління) та проведення оцінювання ефективності управління ними з використанням корпоративної

неструктурованої інформації (ЕСМ) за технологічними (основні бізнес-процеси), управлінськими (управлінські бізнес-процеси) і інформаційними (електронний документообіг) критеріями, що дозволяє встановити ступінь зрілості управління бізнес-процесами авіабудівного підприємства.

Розкривається авторська методика оцінювання ефективності менеджменту, побудована з використанням удосконаленої Системи збалансованих показників (BSC), яка на відміну від класичної, враховує як внутрішню, так і зовнішню складові ефективності менеджменту за рахунок включення п'ятої складової оцінювання – «Соціальна відповідальність» та на її основі виявлення основних проблем, які гальмують розвиток підприємства та характеризують його реальний (існуючий) у вигляді карти (дерева) цілей.

Здійснено оцінювання ефективності менеджменту на основі графоаналітичної моделі дина-

мічного нормативу показників, що передбачає: визначення нормативів динамічних змін ключових показників та нормативів їх підпорядкованості один одному; визначення фактичних залежностей динамічних змін ключових показників та співставлення їх з динамічним нормативом; виявлення ступеню проблемності узагальненого показника ефективності менеджменту підприємства; визначення «вузьких місць» в системі менеджменту підприємства та розробка заходів щодо їх усунення.

Незважаючи на вказані зауваження, монографія Кунаєва А.Ю. складає враження вагомим науковим дослідженням, новаторських підходів до оцінювання ефективності менеджменту авіабудівних підприємств, містить апробацію графоаналітичної моделі оцінки на прикладі ремонту гелікоптерів і вказує на її прикладний характер. Робота заслуговує уваги науковців, фахівців у сфері управління авіабудівними підприємствами, магістрів, студентів.

Смерічевський С.Ф.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри маркетингу Національного авіаційного університету